

Urtebetetze-festak

Zorionak zuri, buruhaustea niri... *Argia* aldizkariko *Etzerako lanak* podcastean umeen urtebetetze-festei eta opariei buruz aritu dira, eta gu ere horri buruz arituko gara.

Sekuentzia honetan hau egin dezakezu:

- Podcasta entzun eta ulertu.
- Ulertu noiz jarri behar den zer: -tzeko, -tzera, -tzea, -tzen...
- Urtebetetze-festei buruz hitz egin.
- Mezu elektronikoki bati erantzun, umeen urtebetetze-festei buruzko aholkuak emateko.

PxHere

Entzun aurretik

TALDEAN

1. Urtebetetze-eguna

Hirunaka elkartu, eta erantzun galdera hauei:

- Gustatzen zaizu urtebetetze-eguna ospatzea?
- Zer egiten duzu normalean zure urtebetetze-egunean?
- Nola ospatzen zenituen urtebetetzeak txikitan? Zein oroitzapen duzu?
- Zer-nolako opariak jaso/egiten zenituen?

ChatGPT

Esaldi hauek erabil ditzakezu:

- *Lagunak pote batera gonbidatzeko ohitura dut.*
- *Gero eta gutxiago gustatzen zait urtebetetzea ospatzea.*
- *Niretzat oso egun berezia da, ilusia egiten dit lagunaren mezuak irakurtzeak.*
- *Umea nintzenean, desiratzen egoten nintzen nire urtebetetze-eguna iristeko.*
- *Gogoan dut behin oso opari berezia egin zidatela, oraindik gogoratzen dut.*
- _____

Entzun bitartean

BAKARKA

2. Zer esan dute?

Mikel Garcia Idiakezek umeen urtebetetze-festetako oparien gaia ekarri du Argiako *Etixerako lanak* podcastera. Horretarako, Mireia Centeno psikopedagogoaren laguntza izan du. Entzun, eta aukeratu erantzun zuzenak.

1. Zein ohar jartzen dute askok gonbidapenean?

- a) Opari bana egiteko.
- b) Guztion artean opari bakarra egiteko.
- c) Oparirik ez egiteko.

Urtebetetzetako
opariak

2. Umeak txikiak direnean, ikasgela batzuetan ohitura dago...

- a) familia guztien artean opari bat egiteko.
- b) familia bakoitzak opari bat egiteko.
- c) urtebetetze-festa denek batera egiteko.

3. Adinean aurrera joan ahala...

- a) gurasoek gutxiago esku hartzen dute.
- b) "lagun ezkutua" egiteko ohitura dago.
- c) opariak ilusio gutxiago egiten du.

4. Centenoren ustez, zer da egokiena?

- a) Oparirik ez egitea.
- b) Opari merke bat egitea.
- c) Eskulantxo bat egitea pertsona horrentzat.

5. Centenok esan du bere seme-alabei...

- a) edozein gauzak ez diela ilusioa egiten, ondo pentsatu behar dela.
- b) edozein gauzatxok egiten diela ilusio handia, ohar batek...
- c) opariak baino ilusio handiagoa egiten diela urtebetetze-festak.

6. Mikelek dio, gurasoek hitz egiten dutenean...

- a) ez dutela zertan ados jarri, bakoitzak erabaki behar duela nola ospatu.
- b) erraz haserretzen direla, iritzi ezberdinak dituztelako.
- c) komeni dela oinarri batzuk adostea.

7. Centenoren ustez, urtebetetze-festa on bat antolatzeko...

- a) talde batekin ospatu behar da: lagunekin, familiarekin...
- b) diru asko behar da.
- c) ez da beharrezkoa jolas bereziak egitea eta lekua apaintzea.

PxHere

Erantzun zuzenak 8. orrialdean daude.

Entzun ondoren

BAKARKA

3. -tzeko, -tzera, -tzea, -tzen... hasi naiz ulertzen!

Podcastean honelako esaldiak entzun ditugu. Aztertu arretaz, eta osatu esaldiak hutsuneetan falta dena idatzita, adibidean bezala (aukerak azpian dituzu). Amaitutakoan, alderatu ikaskideek egindakoarekin.

Adibidea: Askok oparirik ez egiteko ohartarazten du gonbidapenean.

- ez egitera / ez egiten / ~~ez egiteko~~

1. Beste batzuek **ohitura dute** guztien artean opari xume bat _____.

- egitea / egiteko / egiten

2. Gazteen artean **orokortuagoa dago** bakoitzak opari bana _____.

- egin / egitera / egitea

3. Nire ustez, **ez dago gaizki** denen artean opari bat _____.

- egitea / egin / egitera

4. Elkarri oparirik _____ ere **aukera** bat **izan daiteke**.

- ez egitea / ez egiteko / ez egin

5. **Gomendagarria da**, ahal den neurrian, familiek gauzak aurrez _____.

- hitz egiteko / hitz egin / hitz egitea

6. **Komeni da** oinarri batzuk _____.

- adostera / adostea / adosten

7. Alde batetik, festa on bat antolatzeko, **beharrezkoa da** elkarrekin _____.

- ospatzea / ospatzeko / ospatu

8. Bestetik, **ondo dago** jolas bereziak _____.

- egiteko / egiten / egitea

9. Ni ondo **moldatzen naiz** lekuak _____.

- apaintzea / apaintzen / apaintzera

10. Bihar **joango naiz** oparia _____.

- erostea / erostera / erosteko

TALDEAN

Zein galdera da egokia nabarmendutako aditz bakoitzari egiteko? ZER? ZERTARA? ZERTARAKO? edo ZERTAN? Erantzun ahoz, binaka.

Erantzunak 8. orrialdean daude, baina azalpenak hurrengo orrialdean dituzue.

-T(Z)EKO, -T(Z)ERA, -T(Z)EA, ALA -T(Z)EN?

Argi geratu zaizu kontua? Badaezpada ere, hemen dituzu zenbait azalpen.

Esaldi berean **bi aditz ditugunean**, bati **“marka”** bat jartzen diogu; -tzeko, -tzera, -tzea, -tzen... Horrela, **“kategoria” aldatzen** diogu, “nominalizatu” egiten dugu (fenomeno honi “nominalizazioa” esaten diogu), **“bigarren mailako” bihurtzen** dugu, eta aditz nagusia doa “markarik gabe”; adibidez:

- *Komeni da aurrez hitz egitea* (2 aditz: komeni / hitz egin)
- *Etorri naiz jolastera* (2 aditz: etorri / jolastu)
- *Ohitura dut janari bereziak jartzeko* (2 aditz: ohitura eduki / jarri)
- *Ona naiz festak antolatzen* (2 aditz: ona izan / antolatu)

“Marka” bakoitzak, galdera bati erantzuten dio, eta, beraz, aditz nagusi bakoitzak marka bera hartzen du beti, adibidez:

- **Komeni da:** zer (zer egitea)?
- **Etorri naiz:** zertara (zer egitera)?
- **Ohitura dut:** zertarako (zer egiteko)?
- **Ona naiz:** zertan (zer egiten)?

“Marka” hori jartzeko, aditz-oina erabiltzen dugu, honela:

- Komeni da: (jolasttu) jolasttea, (jarri) jartzea, (hitz egin) hitz egitea
- Etorri naiz: (jolasttu) jolasttera, (jarri) jartzera, (hitz egin) hitz egitera
- Ohitura dut: (jolasttu) jolastteko, (jarri) jartzeko, (hitz egin) hitz egiteko
- Ona naiz: (jolasttu) jolastten, (jarri) jartzen, (hitz egin) hitz egiten

Batzuetan, aditz nagusi bati **galdera bat baino gehiago** egin diezaiokegu.

Horrelakoetan, marka bat baino gehiago hartu ahalko ditu, baina esaldiak zentzua aldatuko du. Adibidez:

- **Ahaztu zait erosketa egitea** (zer?) = egiteko asmoa nuen, baina ez dut egin.
- **Ahaztu zait bizikletaz ibiltzen** (zer egiten?) = lehen banekien; orain, ez dakit.

TALDEAN

4. Urtebetetze-festak, rol-jolasa

Irakurri egoera, eta, hirunaka, hautatu bakoitzaren rola. Amaieran, elkarrizketak antzeztuko dituzue.

Egoera: Umeen urtebetetze-festak

Ume txikien gurasoa zara (6-10 urte bitarte), eta urtebetetze-festei buruz hitz egiteko bilera batean zaude, gelako beste guraso batzuekin. Irakaslea ere badago: hark dinamizatuko du bilera.

A ikaslea: hiru hilabeteen behin, gela osorako urtebetetze-festa bat antolatzea proposatu nahi duzu. Urteak egiten dituztenen gurasoek antolatu beharko lukete. Horrela, inor ez da baztertua sentituko...

B ikaslea: zure ustez, eskolara bizkotxo bat eramatea nahikoa da. Bizkotxoa banatu, kandelak itzali, eta kito, ezta? Eskolaz kanpo, bakoitzak nahi duena egin beharko luke.

C ikaslea: zuri berdin dizu nola ospatu, baina oinarri bat adostea garrantzitsua iruditzen zaizu, denek antzera ospatzeko, bai eskolan, bai eskolaz kanpo...

Esaldi hauek erabil ditzakezu:

- *Elkarri oparirik ez egitea aukera bat izan daiteke, adostea da kontua.*
- *Ni, printzipioz, oparien aldekoa naiz.*
- *Txikiak direnean, edozein gauzak kristoren ilusioa egiten die.*
- *Gomendagarria da, ahal den neurrian, gauzak aurrez adostea.*
- *Nik uste dut gehienok antzera pentsatzen dugula.*

Pentsatu zer esango duzun, eta arriskatu: erabili baliabide berriak!

BAKARKA

5. Zorionak zuri, buruhaustek niri!

Hau etxean egin dezakezu. Irakurri egoerak, aukeratu bat, eta idatzi amaieran lagunaren izena. Ondoren, erantzun mezuari hurrengo orrialdean.

A Egoera: Gurasoa zara, baina zure seme-alabak jada ez dira horren txikiak. Lagun batek mezu hau bidali dizu emailaz. Erantzuziozu.

B egoera: Ez zara gurasoa, baina asko dakizu gaiaz (superizeba/superosaba zarelako, zure lagunak minenak gurasoak direlako...). Erantzun mezuari, eta azaldu zure familiakoen edo ingurukoaren esperientzia.

Fitxategia	Editatu	Ikusi	Irteratu	Formatua	Aukerak	Irresnak	Laguntza
Bidali	Zifratu	Ortografia	Gorde	Kontaktuak	Erantsi		
Nor	laguna@aek.eus						
Nori	nineu@aek.eus						
Gaia	Urtebeteze-egunak nola ospatu?						

Kaixo!

Zer moduz? Aizu, galdera bat daukat zuretzat... Badakizu nire seme-alabek sei eta zortzi urte dituztela, eta, oraintxe, bagabiltza urtebetetze-festen kontuarekin saltsa-maltsan...

Gurasoen artean zenbait eztabaida piztu dira, eta, nik jada ez dakit zer egin: lagunak opariak bai ala ez? Nolakoak? Eta gonbidatuak, gela osoa edo lagun batzuk soilik? Non ospatu? Parkean, elkartearen ala "txiki-parkean"? Alabarentzat egun berezia izatea nahi dut, baina, ahal den neurrian, ez dut inor haserretu edo mindu nahi!

Badakit zuk esperientzia handia duzula honetan. Baduzu aholkurik niretzat?

Esango didazu! Besarkada bat!

Amaitutakoan, eman irakasleari zuzentzeko.

BAKARKA

Eitxategia

Editatu

Ikusi

Ixertatu

Formatua

Aukerak

Tresnak

Laguntza

Bidali

Zifratu

Ortografia

Gorde

Kontaktuak

Erantsi

Nor**k**

nineu@ae**k**.eus

Nori

laguna@ae**k**.eus

Gaia

Re: Urtebeteze-egunak nola ospatu?

ERANTZUNAK

2. Zer esan dute?

1- c; 2- a; 3- a; 4- c; 5- b; 6- c; 7- a

3. -tzeko, -tzera, -tzea, -tzen... hasi naiz ulertzen!

1. Hutsuneak:

1. egiteko; 2. egitea; 3. egitea; 4. ez egitea; 5. hitz egitea; 6. adostea; 7. ospatzea; 8. egitea; 9. apaintzen; 10. erostera

2. Zein galdera da egokia nabarmendutako aditz bakoitzari egiteko?

Zer (zer egitea)?

- *Ez dago gaizki, orokortuagoa dago, aukera bat izan daiteke, gomendagarria da, komeni da, beharrezkoa da, ondo dago*

Zertarako (zer egiteko)?

- *Ohartarazten du, ohitura dute*

Zertan (zer egiten)?

- *Moldatzen naiz*

Zertara (zer egitera)?

- *Joango naiz*

Mikel Garcia Idiakez umeen urtebetetze-festen gaiaz aritu da **Argiako Etxerako lanak** podcastean. Elkarrieketa **osoa entzuteko, jo hona:** <https://labur.eus/urtebetetzefestak> (Iraupena: 12 minutu)

EGIN ARGIAKOA →
 Oparitu ARGIA

PODCASTAK • ETXERAKO LANAK

Haurren urtebetetze festak: ospakizuna buruhauste?

Etxerako Lanak
 ARGIA
 Manex Moreno
 Uharre
 Mikel Garcia
 Idiakez

1x06 Haurren urtebetetze festak: ospakizuna buruhauste?

Urtebetetze festa buruhauste? Oraingoan Mikel Garcia Idiakez esajeratzen ari dela esango du batek baino gehiagok, baina ez pentsa, kezka iturri da etxe batzuetan. Gonbidatu zerrendatik kanpo geratzen direnak, gero eta ikusgarriagoak diren festak, ospakizun kopuru handia, oparien gaia... Mireia Centeno psikopedagogoaren laguntzaz aztertu dute afera.

RSS
 Ivoox

2026ko otsailaren 16a

HIZTEGI LAGUNGARRIA

Oparirik ez egiteko ohartarazten du gonbidapenean. Oparirik ez egiteko jartzen du gonbidapenean.

Opari xume bat. Opari txikia, ez oso garestia edo ikusgarria.

Nerabe. Ume eta heldu izatearen artean dagoen adina.

Gutxiago esku hartu. Gutxiago parte hartu, erabaki.

Halako saltsa-maltsan. Endredoa, nahaste-borrastea. Euskaraz, adierazkortasuna adierazteko, errepikapen onomatopeiko hori egiten da, 2. elementua m-z hasten dela (handi-mandi, ikusi-makusi...).

TRANSKRIPZIOA

Mikel Garcia Idiakez: Opariak bai ala ez? Eta zer motatako opariak? Askok oparirik ez egiteko ohartarazten du gonbidapenean, badaezpada. Beste batzuetan, ohitura dute ikasgelako familia guztien artean opari xume bat egiteko —edo ez hain xumea—. Eta, adinean gora egin ahala, nerabe eta gazteen artean orokortuagoa dago edo gonbidatu bakoitzak opari bana egitea, edo gonbidatua izan den lagun-taldeak edo kuadrillak opari bat egitea, denen artean erositia. Elkarri oparirik ez egitea ere izan daiteke: lagunek beraiek (eurek) adostu ohi dute, gurasoek gutxiago esku hartzen baitute adin horietan. Centeno, printzipioz, oparien aldekoa da.

Mireia Centeno: Iruditzen zait opariak bai, ze, azkenean, nik uste dut opariak egitea (egiteak) plazer bat sortzen du, eta jasotzeak ere (bai). Orduan, nik uste dut momentu oso polita dela, ba, aitzakia bezala, ez?, opariak egin... egiteko edo jasotzeko. Gauza da, ze opari, ez? Nik uste dut hor bai, guraso bezala (gisa), eta batez ere hori urte hauetan (adin horietan), oso argi jarri behar ditugula mugak, ez?, ze, azkenean, opariak bai, baina izan daiteke —eta nik uste dut egokiena dela—, ba, hori, ba, zerbait —eskulantxo bat—egitea edo zerbait berezia sortzea egun horretarako eta pertsona horretarako (horrentzat). Nik horrela, gertuan ere, seme-alaben kasuan, ikusten dut, askotan, ba, egun horretan norbaitek notatxo (ohartxo) bat emateak, ja, kriston (kristoren) ilusioa egiten diela, ez?

Mikel Garcia Idiakez: Opariak, gonbidatuak, festa-kopurua, festa-mota... Halako saltsa-maltsan, gomendagarria dirudi, ahal den neurrian, familiek gauzak aurrez hitz egitea (egiteak) eta, ahal den neurrian, oinarri batzuk adostea (adosteak). Eta, batzuetan, hitz egiten dugunean, konturatzen gara gehienok antzera pentsatzen dugula. Zer da beharrezkoa urtebetetze-festa eder bat antolatzeke? Galdera hori egin diogu psikopedagogari.

Mireia Centeno: Lehenengo gauza, hori, ba, talde bat, taldean zerbait ospatzea, ez? Orduan, argi dago hor, ba, zure lagunekin ospatu behar duzula eta, esan dugun bezala, hor egon daiteke (daitezke) aukera desberdinak (hainbat aukera); baina, alde batetik, hori, elkarrekin egon eta elkarrekin egote horretan, ba, saiatu momentu hori, ba, disfrutatzea (disfrutatzen), ez? Eta egia da, horretarako, ba, agian, egiten dugu, ez?, ba, bueno, janari berezia jartzen dugu, agian, batzuetan, jolas berezi batzuk egiten ditugu... Eta bai, igual, esan bezala, ba, modu batean edo bestean apaintzen dugu, baina listo!